

Srpen • Sierpień 2025

Časopis Slezské církve evangelické a. v. • Ročník LXXVIII

PŘÍTEL

PRZYJACIEL

Povolání a vztah
k přírodě

První článek víry
Péče o stvoření
Suskie impresje

2025
Rok (po)volání
do služby

Tydzień Ewangelizacyjny

Dziegielów, 6. - 13. 7. 2025

Foto: Fb Centrum Misji i Ewangelizacji

Co najdete v tomto čísle

Przez różowe okulary? <i>Janusz Kożusznik</i>	4
O zrnku Božího království. <i>Michal Klus</i>	4
První článek víry. Za co můžeme být vděční? <i>Jan Waclawek</i>	6
O půdě, moudrosti rostlin, mobilitě... <i>Vladislav Volný</i>	7
Náš vztah k hospodářství a ekologii. <i>Stanislav Moravec</i>	8
Péče o stvoření jako součást křesťanova povolání. <i>Tomasz Przeczek</i>	10
Daruj obraz. <i>Kristýna Žlebková</i>	11
Bylo správné zrušit Exodus International? <i>Marek Říčan</i>	11
Suskie impresje. <i>Janusz Kożusznik</i>	13
Piosenki sprzed lat. <i>Piotr Molin</i>	14
Utkana z porannej mgły	14
Jubileusz biskupa Pawła Anweilera	15
Hra na schovávanou. <i>Eva Jaworková</i>	16
Spolupráce, která má smysl.....	17
Společně pro dobrou věc	17
S Biblí na každý den a Heslo měsíce. <i>Vilém Szlauer</i>	17, 18
Moje Eben-Ezer.....	18
Evangelický den.....	19
SAM.....	20

Srpen • Sierpień 2025

Cena jednotlivého čísla: 47 Kč
Roční předplatné: 504 Kč

Vedoucí redaktor

Mgr. Janusz Kożusznik

Zástupce redaktora

Mgr. Vlastimil Ciesar

Redakční rada

Mgr. Vladislav Volný, Th.D.
Milan Zielina, DiS.

Jazyková korektura

Mgr. Pavlína Volná
Mgr. Janusz Kożusznik

Grafická úprava a sazba

Ing. Jindřich Novák

Vydavatel

Slezská církev evangelická a. v.
Vychází každý měsíc

Adresa redakce a administrace

Redakce Přítel – Przyjaciela
Na Nivách 7, 737 01 Český Těšín
e-mail: pritel@sceav.cz
www.sceav.cz

Za obsah článků odpovídají autoři,
za obsah inzerátů zadavatelé.
Redakce si vyhrazuje právo
na zkrácení a úpravu textů.
ISSN 1214-1321

2025 Rok (po)volání
do služby

Przez różowe okulary?

Już kiedyś cytowałem w jakimś artykule jednego z genialnych tekściarzy (kompozytorów i muzyków oczywiście także!) współczesnej czeskiej sceny muzycznej XindlaX. Opisuje w swoim jakże sarkastycznym utworze „Růžový brejle” typową dla wielu nam współczesnych postawę. Myślę, że nawet chrześcijanie nie są nieraz w swoich poglądach

zbyt daleko od niej, niestety. Sam muszę uderzyć się w pierś, że wiele z tego co pan Ondřej Ládek eksponuje, nieraz znajduje się wśród pokus, które próbują myśleć człowieka oblegać...

Pewnie, że oficjalnie byśmy napiętnowali to, o czym mówi w refrenie: „Nevídm zlo, neslyším zlo, / je to zázrak, / je to kouzlo, / je to recept, / jak vždy život bezvadnej mít”. Z pewnością dalecy bylibyśmy też od treści uwypuklonych w pierwszych zwrotkach: „Já netrápím se, že jsou na světě války, / raduju se, že na to koukám z dálky, / netrápím se, že maj v Africe hlad, / jsem rád, že já smím hodovat”. Na to przecież staramy się reagować na wiele sposobów: przede wszystkim naszymi działaniami, pomocą charytatywną, ale także naszymi modlitwami. Ale już to, o czym śpiewa XindlaX dalej, może dotyczyć niejednokrotnie i naszych poglądów: „A co vykládáš mi zas tu, / že je moře plný plastu / a velryby vyhynou, / hele, né moji vinou, / čekáš doopravdy, / že omezím igelit? / To chce klid! / Vždyť šance, že zrovna igelitka / ode mě náhou z nich / votkrá glovala je fakt malá / a abych si bral vlastní tašku, / když jdu na nákup, nejsem hňup! / Netrápím se, že se svět otepluje, / teplo je fajn, mně vyhovuje, / netrápím se, že maj ledovce tát, / bude se v čem vykoupat, /

netrápím se, že vzduch ničí výpary, / mně dobře je, uvnitř můj nový káry, / za to všechno jsem fakt strašně rád!”

Kolektywnie w naszej radzie redakcyjnej (która notabene jest super teamem współpracowników aktywnych w dziele wymyślania tematyki naszego czasopiśma) „wpadliśmy” na pomysł, by sierpniowy numer „Przyjaciela” w „Roku (po) wołania do służby” dotykał się choć trochę teologii ekologicznej badającej relacje między religią a naturą, ze szczególnym uwzględnieniem kwestii środowiskowych. Zachęcam zatem do przeczytania, co nasi autorzy (znów ich muszę chwalić i chwalić, bo zasługują: wolontariusze, a zawsze można na nich liczyć!) napisali na ten temat.

Ważna to kwestia i być może właśnie któryś z przyczynków zamieszczonych w niniejszym numerze da komuś do myślenia, że nie tylko Boże stworzenie jest darem, ale że Biblia mówi także o jego odkupieniu, a zatem i ono będzie miało jakiś udział w tym, czego oczekujemy, do czego dążymy, a co nazywamy Bożym Królestwem. No bo liczyć na to, że będzie jak w piosence, byłoby raczej chimerą i ułudą: „Vono to nebude tak horký, / vždyť ono se to nějak spraví, / chtěl bych tomu věřit vážně moc!”

Lepiej wierzyć Temu, który dał nam ten świat i odpowiedzialność za niego. Kto, jak nie my, którzy twierdzimy, że na Nim polegamy i z Nim żyjemy, powinniśmy aktywnie zastanawiać się, jak te powierzone nam przez Boga zadania spełniać? Do tego przecież także jesteśmy powołani!

jak

O zrnku

Téměř všichni asi známe podobenství o rozséváči. Rozséváč rozsévá zrna, které padá do různých druhů zemin a přináší rozličný užitek. Ježíš vysvětluje, že tím zrnem je Boží slovo, které padá do životů lidí. V Markově evangeliu najdeme toto podobenství ve 4. kapitole. O několik veršů dále čteme jiné podobenství *O zasetém zrně*. Toto podobenství si chceme dnes připomenout.

S královstvím Božím je to tak, jako když člověk vhodí semeno do země; ať spí či bdí, v noci i ve dne, semeno vstává a roste, on ani neví jak. Země sama od sebe plodí nejprve stéblo, potom klas, a nakonec zralé obilí v klasu. A když úroda dozraje, hned hospodář pošle srp, protože nastala žně. (Mk 4,26-29)

Je zde řeč o zrně, které člověk hodí na zem. Některé překlady používají větu, že člověk zasel semeno. Ale tady na rozdíl od jiných podobných textů není řeč o tom, že to zrna je zaseto, je tady použito jednoduché spojení, že zrna je hozeno na zem. Ukazuje to na jakousi náhodnost či snad i neplánovanost. Spíše než člověk, který seje, mi to připomíná někoho, kdo v kapse najde zrníčko obilí a pohodí ho na zem. A to naše podobenství pokračuje a má další dvě části, které přináší dvě zprávy o Božím království. Tou první zprávou je, že Boží království roste, tou druhou, že Boží království zraje. Podívejme se na to společně.

Božího království

Boží království roste

Už jsme si řekli, že podobenství začíná tím, že někdo pohodí nebo zaseje zrnko obilí. A co se děje dál? Člověk spí, nebo bdí a zrno vzchází a roste a ten člověk ani neví jak. Tady nás Ježíš učí jednu zásadní pravdu, že růst Božího království není závislý na naší aktivitě.

Ale než si k tomu ještě řekneme několik slov, měli bychom si znovu připomenout, co je to Boží království. Teologové často rozdělují Boží království dle tří významů. A myslím, že je to velmi prospěšné rozdělení. Když Boží slovo hovoří o Božím království, tak tím někdy myslí království moci. Do království moci patří celé Boží stvoření. Bůh je králem všeho, co stvořil, vše je součástí tohoto království. Potom Bible někdy hovoří o království milosti. Do království milosti patří všichni ti, kterým se stala milost a kteří věří Ježíši Kristu, jeho mají ve svém srdci. A potom je království slávy. Království slávy se rozhostí tehdy, když pomine tento svět, jak ho dnes známe, a Bůh stvoří nové nebe a novou zemi.

Musíme si položit otázku: *o jakém království hovoří Ježíš Kristus?* Určitě o království milosti! Hovoří o růstu království milosti, to znamená o růstu počtu těch, v jejichž srdci vládne Kristus. A co nám tím chce tedy Ježíš říct? Říká, že to království roste, a my o tom často ani nevíme. A to je jistě pravda! Už jsme často slyšeli svědectví o tom, jak někdo uvěřil díky letáčku, který někde našel. Díky svědec-

tví člověka, kterého viděl jednou v životě. A Ježíš připomíná, že tím nejdůležitějším není nějaká aktivita ostatních, ale životodárná moc Božího slova.

Víte, je to vlastně zázrak. Vezměte si do ruky zrnko pšenice. Malinké zrnko a je v něm něco nemírně velkého, mocného – život. Bohem darovaný život. A o to více je to zázrak, když si vezmete Bibli, Boží slovo. Tady je také život, život věčný. Život, který mění člověka, z Božího nepřitele se stává Boží dítě.

Tady na rozdíl od jiných podobných textů není řeč o tom, že to zrno je zaseto, je tady použito jednoduché spojení, že zrno je hozeno na zem.

A proto je zvěstování Božího slova prioritou církve. Můžeme dělat milión dalších věcí, ale nic se nikdy nebude rovnat zvěstování Božího slova. Právě proto apoštolové hned na začátku ustanovili diakony, protože poznali, že se potřebují věnovat zvěstování Božího slova a modlitbě, ne dalším úkolům. Ty svěřili diakonům. Zvěstování Božího slova je prioritou.

Co z textu plyne pro nás? Nemyslím si, že tento text říká, že nemáme dělat nic než kázat evangelium. Nemyslím si, že nám tento text zakazuje být aktivní v hledání nových forem a možností. Toto podobenství nám ukazuje, že člověka nezmění nic jiného než Boží slovo. A tak je

to pro nás výzva, abychom Božímu slovu dali více prostoru v životě našich sborů a rodin, více prostoru v zaměstnání, ve styku s přáteli.

A když tady mluvíme o Božím slovu, máme na mysli především základní poselství o lidské hříšnosti, poselství o Boží lásce, která vedla Krista na kříž, poselství o Boží milosti, ve kterém nám díky oběti Ježíše Krista Bůh naše nepravosti promíjí. Ano, tento text nás volá k rozseávání tohoto životodárného zrna. Volá nás ke zvěstování Božího slova. A volá nás k tomu, abychom nikdy nezapomněli, že sami nejsme schopni způsobit, aby ta rostlinka víry vyrostla, byť jen o milimetr.

Ano, umíme stavět mrakodrapy, které jsou vysoké skoro kilometr. Člověk je staví. Vidíme, jak rostou. Ale nejsme schopni způsobit, aby shluk bílkovin rostl. A už vůbec nejsme schopni způsobit, aby v člověku rostla víra. To je Boží dar.

Boží království zraje

V druhé části podobenství Kristus hovoří o tom, že Boží království zraje. Tento růst Božího království má svůj cíl. „A když úroda dozraje, hned hospodář pošle srp, protože nastala žeň.“ Boží království zraje, dozraje a potom přijde žeň. Kdybychom se podívali na jiné texty v Bibli, tak bychom třeba mohli lehce místo slova žeň použít slovo soud. Soud či žeň je konec růstu.

Boží slovo nám říká, že nikdo nezná čas, kdy to dozraje, pouze Otec. A potom přijde sklizeň, soud. To je ten srp, o kterém je řeč. Tento soud bude pro věřícího člověka úžasným momentem, protože

z úst samotného Boha uslyší, že je čistý jako sníh. *Neuslyší to proto, že žil dokonale, ale proto, že mu bylo dokonale odpuštěno dokonalým Ježíšem Kristem, který přinesl dokonalou oběť.*

A tady si uvědomme, že nebýt Božího slova, které jsme slyšeli a které zakořenilo v našem srdci, byli bychom v den soudu hrozným způsobem prohráli. Ale díky životodárné moci Božího slova z nás z Boží milosti vyrostl zralý klas. Ano, bude to úžasný den. A bude úžasný ne díky našemu úsilí, ale díky Boží milosti, která dává růst. Nikdy na to nezapomeňme.

Michal Klus, pastor

První článek víry

Za co můžeme být vděční?

Podobně jako hodnotíme filmy, koncerty nebo různé programy, posuzujeme rovněž bohoslužby, kterých se účastníme. Někdy to děláme jen pro sebe ve svém nitru, někdy se s tím sdílíme, zvláště, když se nás někdo zeptá: „Tak, jak se ti líbily dnešní bohoslužby? Co říkáš na dnešní kázání nebo na pěvecké, resp. hudební vystoupení?“ Je zvláštní, že nejvíce hodnotíme a ceníme si na bohoslužbě výkony druhých, kdy my sami se stavíme do role posluchačů. Mnozí jsou přesvědčeni, že výkon kazatele a pár dalších účinkujících je tím nejdůležitějším, co rozhoduje o kvalitě bohoslužby, a o tom, zda se vyplatí, nebo nevyplatí se jí účastnit.

Součástí bohoslužby jsou však i body programu, do nichž se můžeme a máme aktivně zapojit. K nim patří zejména: liturgie, písně, modlitby a vyznání víry. Žel, pro některé lidi právě tyto body jsou nezajímavé. Do společného zpěvu se někteří nezapojí, protože zvolené písně neznají (pro jedny jsou příliš staromódní, pro druhé zase příliš moderní). Modlitby a vyznání víry odříkávají poloaufomaticky, bezmyšlenkovitě a liturgii (byť se jedná o vzájemné zpívání citátů z Bible) by nejraději úplně zrušili.

Sám jsem byl v mládí překvapen, když jeden pastor řekl, že za nejdůležitější v bohoslužbě považuje vyznání víry. Měl jsem na to jiný názor. Uvědomuji si však, že každá část bohoslužby může být pro někoho významná a důležitá. Pro někoho je to už vytváření samotného společenství, v němž jeden druhého daří úsměvem a ujišťuje o své vstřícnosti srdečným stiskem dlaní.

Pro mne nejdůležitější součástí bohoslužby je zvěstování evangelia. Pokud však Boží slovo nepadne na úrodnou půdu mého srdce, pokud je nepřijmu a sám zůstanu jen v roli pasivního posluchače a pokud mne zvěstované evangelium nevede k víře v Ježíše Krista a k vyznávání této víry, potom jsem vlastně vůbec nepochopil, o čem je bohoslužba a pravé křesťanství.

Vyznání víry může být rozmanité. Může být obsáhlé, ale může být také vyjádřeno jen několika slovy nebo větami v osobním svědectví. Ze starocírkevního období jsou nejznámější dvě vyznání, která máme umístěna v úplném závěru našeho českého kancionálu. Jsou to: Nicejsko-ca-

řihradské vyznání víry a Apoštolské vyznání víry, které je součástí téměř každé naší nezkrácené bohoslužby. Má tři části. V tomto článku se mám zamyslet nad první částí tohoto vyznání, které zní: „Věřím v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země.“

V naší společnosti se setkáváme s velmi zjednodušeným rozdělováním lidí do dvou kategorií na „věřící“ a „nevěřící“. Lidé, kteří se řadí k „nevěřícím“, se obvykle považují za ty normální, kteří se vymanili z pout náboženské tradice, tmářství a fanatismu. Domnívají se, že jsou pokrokoví a že jsou na cestě ke svobodě a nezávislosti. Ve skutečnosti i oni v něco vědomě nebo podvědomě věří – ve své schopnosti, svůj důvtip a chytrost, síly, moc peněz, moc politiků a armád, v ideologii, své známé, osud atd. Základem jejich víry jsou ovšem hodnoty nestálé a pomíjivé.

My věříme v Boha, o němž v 1. článku Apoštolského vyznání víry je řečeno, že je Otcem všemohoucím a Stvořitelem nebe i země.

Otec

Můj věk se dá vyjádřit dvoucifernou číslicí, která obráceně tvoří číslo 17. Ve svých sedmnácti letech jsem uvěřil v Ježíše Krista a odevzdal mu svůj život. Ze setkání dorostu jsem obvykle chodil 3 km pěšky domů a cestou se často modlil. V modlitbě jsem objevil něco senzačního, co pro člověka vyrůstajícího bez otce se stalo nesmírně důležitým. Pozemský otec mi zemřel v útlém dětství, ale já jsem nezůstal bez otce. V Bohu jsem našel nejúžasnějšího Otce, který o mně ví, který mne miluje a který mne povede životem. Dodnes ani na chvíli jsem nelitoval toho, že díky víře v Ježíše Krista jsem se stal z jeho milosti Božím dítětem, které smí Bohu říci: Otče!

Tato možnost existuje pro každého člověka, neboť v Písmu čteme: „Těm pak, kteří ho [Pána Ježíše] přijali a věří v jeho jméno, dal moc stát se Božími dětmi.“ (J 1,12)

Všemohoucí

Místo teologického rozjímání nad Boží všemohoucností uvedu jeden příklad. Před 3 lety jsme dokončovali výstavbu Církevní mateřské školky (CMŠ) v Bystřici. Konflikt, který nastal s prováděcí stavební fir-

mou a který měl vyústit u soudního řízení, dále přísné podmínky pro získání státní dotace a děsivý stav rozestavěné budovy v době zápisů dětí do CMŠ, způsobily, že mnozí rodiče k nám své děti nezapsali. Nevěřili, že se školka dostaví a otevře, což by současně znamenalo, že přijdeme o státní dotaci ve výši cca 15 mil. Kč a což by náš sbor na celá desetiletí zadlužilo. Bylo to zoufalé. Ale byly tu i mnohé vroucí modlitby k Všemohoucímu. To, že se nakonec vše podařilo stihnout a že jsme CMŠ v Bystřici otevřeli v řádném termínu bez krácení dotace, vnímali nejen členové sboru, ale i stavební úřad a mnozí „nevěřící“ jako Boží zázrak. Bůh je všemohoucí!

Stvořitel nebe i země

Z filozofického hlediska původcem nebe i země a celého vesmíru může být buď věčný Bůh, anebo věčná hmota. Myslím si, že věřit na (ve) „věčnou hmotu“ si vyžaduje mnohem „větší víru“. Pro mne víra ve věčného Boha, Stvořitele je mnohem přijatelnější a rozumnější.

Ve svém životě jsem dospěl k poznání, že Bůh nebyl jen Stvořitelem na začátku při vzniku vesmíru, ale že je Stvořitelem i dnes. On i dnes tvoří nové věci, nové okolnosti, nové možnosti. On dokáže stvořit i nové srdce u těch, kteří se k němu obrátí a v něj uvěří, jak zaslíbil ve svém Slově: „A dám vám nové srdce a do nitra vám vložím nového ducha. Odstráním z vašeho těla srdce kamenné a dám vám srdce z masa. Vložím vám do nitra svého ducha, učiním, že se budete řídit mými nařízeními, zachovávat moje řády a jednat podle nich.“ (Ez 36, 26-27)

Víra v Boha Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země nám dává jistotu a pevný základ života, za což můžeme být neskonale vděční.

Jan Waclawek, emeritní biskup

O půdě, moudrosti rostlin, mobility a posvátné životní cestě

Na počátku devadesátých let XX. století rozšířil nizozemský vědec Paul J. Crutzen, nositel Nobelovy ceny za chemii, slovníky vědců a popularizátorů vědy o nový termín. Jednalo se o slovo *antropocén*. Termín antropocén označuje epochu, v níž se lidská civilizace stala hlavní hybnou silou proměny celoplanetárních systémů. Samozřejmě že příroda má i nadále své účinky, ale lidská činnost díky své technologické zdatnosti, ekonomickému dosahu a technologickým zásahům má přeci jen hlavní roli.

Zahlcenost ekologickou tematikou

Jsem si vědom, že kdyby tento článek pokračoval popisem změn klimatu způsobených emisemi skleníkových plynů, spíláním nad robustními zásahy do krajiny v podobě odlesňování, urbanizace či těžby surovin a argumentace by následně gradovala emotivně vylíčeným zármutkem nad ztrátou biologické rozmanitosti, která je neodmyslitelně spjata s vymírání-

cími druhy, čtenář by četbu článku brzy odložil a už by se k němu pravděpodobně nikdy nevrátil. Proč? Problematikou životního prostředí jsme na jedné straně zahlceni, na straně druhé jsme z ní frustrováni, protože se zdá, že se otáčíme ve stroji špatných a ještě horších zpráv, v němž jsme pouhým příslovečným, bezvýznamným kolečkem.

Nejnovější pokusy servírovat ekologii poutavě

Má-li dnes někdo enviromentálním tématům naslouchat, musí mu být tato záležitost předložena humorně, případně svěže a poutavě. Někteří čtenáři si v této souvislosti mohou vybavit seriál *Limity* (2025) režiséra Petra Zelenky, s Alešem Hárou v hlavní roli, který se do enviromentální problematiky zakouzl s nadsázkou a humorem. V tomto příspěvku bych rád prezentoval poněkud serióznější zpracování zmíněné problematiky, který jsem objevil u kanadského teologa Normana Wirzby, jenž v r. 2021 publikoval

knihu s názvem *Tento posvátný život: Budoucnost humanitních věd ve zraněném světě*. Wirzba se ptá, zda lidstvo disponuje znalostmi, schopnostmi a nástroji, aby se stalo správcem planety, jak o tom vypovídá termín antropocén? V odpovědi uvádí, že někteří říkají ano, je to možné, neboť jsou přesvědčeni, že na každý problém existuje technologické řešení. Prý stačí dát rozumu volný průchod a nechat technologii, ať se rozvíjí. Jiní podle něj zastávají pesimističtější vyhodnocení a poukazují na ukazatele, vykazující degradaci rybolovu, lesnictví, pitné vody či úrodnosti půdy, navzdory všem altruistickým snahám lidstva.

Na počátku byla půda

Autor se následně zastavuje u poslední zmiňované komodity – půdy – která se postupem času stala zdrojem ke generování zisku. Ačkoli se to mnohým z nás může zdát samozřejmé, musíme si uvědomit, že v tradičních společnostech by takovéto chápání půdy nikdy nepřipadalo v úvahu. Půda je základem rostlinného i živočišného života, a tedy i života našeho. Příběh o stvoření, který popisuje Boha, jak drží hlínu a vdechuje do ní život, aby vytvořil první lidskou bytost, není pouze obrazný. Z vědeckého hlediska je naprosto přesný. Protože bez půdy bychom jednoduše nemohli existovat. Mnoho lidí se cítí odcizeno této zemi. Nebylo by krásné, kdyby lidé pochopili, že jejich existence na této zemi není náhoda, že svět není jen vhodný k našemu životu, ale že jej umožňuje, živí ho, vítá? Nebyla by to alespoň částečně motivace k tomu, abychom k tomuto světu, který nás živí, přistupovali jinak? Abychom se rozhodli jej živit na oplátku?

Zakořeněnost vs. mobilita

Od půdy přechází Wirzba k rostlinám a všimá si rozdílu mezi jejich zakořeněností a lidskou mobilitou. Rostliny nám lidem říkají něco pozoruhodného o tom, co znamená růst a zároveň vyživovat. Dovolte, abych autorovy myšlenky rozvedl detailněji. Rostliny díky svým kořenům přijímají výživu z půdy, ale zároveň do půdy výživu vracejí. Prostřednictvím fotosyntézy a růstu posílají cukry do kořenového systému, který živí život v půdě. A to je nádherný způsob toho, jak lze výživu přijímat, ale zároveň ji také dávat. Co to znamená pro lidský život? Lidé nejsou přikováni k jednomu místu. Jejich mobilita, jakkoliv může být krásná, se může stát zároveň problémem. Protože když se staneme tak mobilními, že zapomeneme na své propojení, na svou závi-

slost na půdě, zneužíváme samotné zdroje života, které nás živí. A tak se potřebujeme od rostlin učit něčemu důležitému o zakořeněnosti: dynamickém vztahu přijímání a dávání. Pokud to budeme z naší strany vždy jen brát, těžit a vykořisťovat, svět postupně vyčerpáme a ohrozíme tím i vlastní život.

Dvojznačnost GPS

Žijeme ve věku globálního kempování, nekončícího cestování, ve kterém se ztrácí význam místa samotného (*genius loci*) a stává se z něj položka, kterou si odškrtneme na seznamu navštívených lokalit. Navigace navzdory své nezpochybnitelné využitelnosti nechvalně přispívají k snížení hodnoty a významu konkrétního místa. Systémy GPS jsou velmi omezené v tom, co dělají. Pomáhají nám dostat se do cíle, ale nepomáhají nám pochopit význam cíle ani nic z toho, co na cestě můžeme. Když se zamyslíme nad tím, jak lidé dříve přemýšleli o místech, která objevovali, jak mapovali svět, nelze nedat za pravdu Wirzbovu zjištění, že dnes jdeme na nějaké místo ne proto, abychom pochopili, jak je do něj začleněn náš vlastní život, ale abychom jej turisticky „vytěžili“. A to zásadně mění způsob, jakým přemýšlíme o světě. Svět se nám totiž stává místem, ve kterém se přesouváme nebo přes které přecházíme, místo toho, abychom pochopili, proč jsou ta místa významná nebo proč by nám na nich mělo záležet, co se tam historicky dělo, jaká tradice jej učinila zvláštními a významnými.

Znovuobjevování posvátna

Wirzba ve svém díle hovoří o znovuoobjevování posvátna. Co pro něj posvátno vlastně znamená? Když mluví o posvátném, mluví o světě jako o daru. O životě jako o daru. A ten dar je dobrý a krásný. Pokud věříme, že svět je posvátný, stanou se okamžitě dvě věci. Zaprvé: uvědomíme si, že obýváme svět a život, které mohou být porušeny. To je první věc. A druhá: když si uvědomíme, že svět je posvátný dar a že stvoření kolem nás je posvátným darem, uvědomíme si, že je třeba péče, úcty a oslavy. Bůh se svými tvory nespojuje. Bůh své tvory miluje a činí je svobodnými. Motiv osvobození se prolíná všemi evangelií. Ježíšovo dílo se stává emancipačním projektem, který ovšem neusiluje o bezbřehost, nýbrž usiluje o maximální rozkvět každého stvořeného života, který je osvobozen.

Vladislav Volný
senior

„Ten ti na gruntu robit nebude“

Náš vztah k hospodářství a ekologii

Drazí čtenáři a čtenářky, na konci června jsme byli s manželkou pozváni na neformální setkání pastorů. Když jsme dorazili na místo, dozvěděli jsme se, že se vlastně bude jednat o představování starších pastorů těm mladším a naopak.

Jeden starší pastor mluvil o tom, co mu prorokovaly sudičky v dětství. Jakmile přišel čas, abych se představil, navázal jsem, že i já jsem dostal takovouto předpověď. Když mě moje teta poprvé viděla ještě v porodnici, řekla mojí mamince: „Ten ti na gruntu robit nebude.“

A tak to také bylo. Jakmile moje maminka přišla z práce, kde osm hodin seděla za obrazovkou počítače, převlékla se a šla pracovat na zahradu. Já jsem k tomu jako dítě vedený nebyl, a tak jsem si nikdy nevytvořil vztah k hospodářství ani ekologii. Moje agrokulturní znalosti jsou na rozdíl od mých předků na bodě mrazu.

Vztah je to slovo, na které chceme zaměřit svoji pozornost. Pan doktor Marian Jelínek v jednom rozhovoru mluví o tom, že na to, abychom si k něčemu vytvořili vztah, potřebujeme čas. Nemůžeme si k něčemu vytvořit dlouhodobý vztah bez toho, aby nás to stálo nějaký čas a energii. A nejedná se pouze o vztah k Bohu, druhému člověku, ale i k přírodě. Abychom si vytvořili vztah k potoku, potřebujeme na to čas. Můžeme chodit okolo potoka a stěžovat si na to, že zde někdo odhazuje plasty.

Úplně jiná věc je ale chodit dlouho okolo potoka a mít k němu vytvořený vztah. Pokud jdu okolo potoka, ke kterému mám vytvořený vztah, a vidím, že je zanesený, neřeknu si pouze, že zde někdo odhazuje odpad, ale jdu a snažím se potok vyčistit. Může to znamenat, že se ušpiním, možná se při tom „nadřu“ a vystoupím z komfortní zóny.

A takovéto vztahy nám v dnešní uspěchané době chybí. Nepřetržitá akcelerace změn lidstva a planety se dnes pojí s zintenzivňováním rytmu života a práce. Změna je součástí dynamičnosti komplexních systémů. Rychlost této změny ale není v souladu s pomalým vývojem v přírodě. Změna je něco žádoucího, je

ale znepokojující, vede-li ke zhoršování kvality života člověka. Je jednodušší a rychlejší si jít koupit zeleninu do obchodu než se snažit o vztah ke stvoření a pracně zeleninu pěstovat na zahradě, jako to dělá moje maminka.

Oba mí rodiče byli hutní inženýři a vždy jsem doma vnímal určitou skepsi k ekologickým otázkám. Moje manželka Janka ale nevyrůstala v oblasti Ostravska, Těšínska nebo Třinecka. Vyrůstala v oblasti středního Slovenska u Zvolena, kde nebyl tak rozšířený hutní průmysl a v její rodině vnímají otázku ekologie velmi citlivě. Janka nemohla přenést přes srdce, když poprvé přišla na návštěvu k mým rodičům a zjistila, že topíme uhlím.

Ona by napsala tento článek mnohem lépe. Upřímně ji ale těší, že jsem byl přinucen redakcí časopisu Přítel se touto otázkou zabývat. © Mnozí učenci dávají za vinu právě křesťanství chybný postoj, který údajně vedl k současné ekologické krizi. Špatně bychom chápali Boží stvoři-

telský příkaz „dominium terrae“, že mají lidé panovat nad stvořením (Gn 1,28), pokud bychom si mysleli, že Bůh člověku přikazuje, aby přírodu vykořisťoval a ničil, jak se to dnes namnoze děje. Nemůžeme vytrhávat z kontextu zmíněný verš a nevzpomenout další: *Hospodin Bůh postavil člověka do zahrady v Eden, aby ji obdělával a střežil*. Na místo despotickeho vztahu k přírodě by měl nastoupit vztah partnerský.

Přesto se zdá, jako by se jakási neviditelná smrt vznášela nad naší zemí. Možnost nukleární katastrofy, která se dostala do pozadí našich myslí v posledních letech, se v současnosti znova dostává ke slovu. Vedle nukleární katastrofy je zde ale také hrozba katastrofy ekologické. Ohrožená je celé biosféra, všechny její tři části: pedosféra (pevnina), hydrosféra (vody a moře) i atmosféra (vzduch). Vědci upozorňují, že v jednom momentu může dojít v přírodě k tzv. „efektu gumového pásu“. Tak jak je možné natahovat gumový pás jen do určité míry, se i příroda údajně dokáže vyrovnat pouze s určitým množstvím škodlivých vlivů. Může se dostat do bodu, kdy najednou dojde ke zhroucení celého ekologického systému.

Nechci psát o jednotlivých ekologických problémech. Spíše se zamyslet nad vlastním postojem, jakožto vyznávajícího křesťana, a položit si otázku, jestli by se možná v tomto postoji nemělo něco změnit.

Existují ekologické hříchy? Prvotní křesťané si takovéto otázky ještě nemuseli klást. Církevní otcové si pochvalovali, jak je v přírodě vše v pořádku. Například Jan Zlatoústý ve své homilii na 1. knihu Mojžíšovu na konci 4. století napsal:

„Přešlo už tolik času a příroda se nezměnila ani o jeden druh živých tvorů.“

Kdysi se myslelo, že hříchy proti přírodě neexistují. Mluvílo se pouze o hříchu proti Bohu a bližnímu. Domnívali jsme se, že jsme pány země, a proto si můžeme s přírodou dělat cokoli. Pravdou je, že hříchy proti přírodě neubližujeme pouze přírodě, například rybám, které uhynou ve vodě, nebo různým druhům živočichů, které vymírají. Toto vše totiž škodí i člověku. Jsou to tedy hříchy proti člověku i samotnému Bohu, který tento svět stvořil a zachovává.

Na konec bych se chtěl zmínit o perspektivě, na kterou mě v souvislosti s otázkou ekologie upozornil vikář Samuel Rusnok. Myslím si, že určitý ekologický skepticismus mezi křesťany, mě nevyjímaje, může plynout z naší představy posmrtného života.

Prvotní křesťanství i celá západní společnost je ovlivněná myšlením filozofa, který žil ve 4. století našeho letopočtu. Byl to Platón. Pro Platóna je současný svět, čas a hmota světem iluzí. Pouhý mihotající se stín v jeskyni. A tím nejdůležitějším lidským úkolem je poznat opravdovou realitu, která je mimo prostor, čas a hmotu. Pro Platóna to byl svět věčných forem.

Toto přemýšlení mělo velký vliv i na prvokřesťanskou představu nebe. Židé, křesťané, hinduisté, gnostici, manichejci a mnoho dalších tvrdí, že jsou tady znamením toho, že jsme stvoření pro něco zcela jiného – pro svět, který není tvořený prostorem, časem a hmotou, svět čistě duchovní existence, kde se jednou provždy zbavíme okovů smrtelnosti. A způsob, jak se v tomto světonázoru zbavit smrtelnosti, je zbavit se toho, co může

chátrat a zemřít, totiž našeho těla, našeho hmotného já.

Jak představa, že budoucí život je čistě duchovní, souvisí s ekologickou otázkou? Velmi zásadně. Pokud vycházíme z představy, že Bůh se chystá zničit současný časoprostorový vesmír a že to udělá velmi brzy, najednou až tak nezáleží na tom, kolik vypustíme skleníkových plynů, zda zničíme deštné pralesy nebo arktickou tundru.

Zkusme si ale připustit myšlenku, že Bůh vykoupí spolu s člověkem i svět. Pán Ježíš Kristus byl vzkříšený i se svým tělem – je napsáno, že po vzkříšení jedl.

Některé biblické verše, které naznačují, že Bůh nezničí materiální svět jako takový, ale že tento materiální svět, že stvoření bude vykoupeno. V Listu Římanům (8) se píše:

Neboť tvorstvo bylo vydáno marnosti – ne vlastní vinou, nýbrž tím, kdo je marnosti vydal. Trvá však naděje, že i samo tvorstvo bude vysvobozeno z otroctví zániku a uvedeno do svobody a slávy dětí Božích. Víme přece, že veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu. A nejen to: i my sami, kteří již máme Duchu jako příslib darů Božích, i my ve svém nitru sténáme, očekávající přijetí za syny, totiž vykoupení svého těla.

Pokud bude vykoupeno tvorstvo jako takové, ekologická otázka dostává úplně nový rozměr. Potom totiž má smysl usilovat o záchranu stvoření nejen pro tento pomíjivý pozemský život, ale i pro ten budoucí.

Pan doktor Mikuláš Černota, který učí na fakultě mezinárodních vztahů, mi jednou řekl, že vědou 20. století byla fyzika a vědou 21. století bude ekologie.

Stanislav Moravec

Péče o stvoření

jako součást křesťanova povolání

Když se mluví o křesťanově povolání, tak si většina lidí představí službu v církvi, modlitbu, možná péči o nemocné a chudé. Jen málokdo si však spojí křesťanské povolání s péčí o stvoření – o přírodu, krajinu nebo klima. Často se setkávám s tím, že křesťané nad touto otázkou vůbec nepřemýšlejí nebo ji zlehčují. Na ty, kteří ji berou vážně, bývá někdy pohlíženo jako na nějaké „eko-šilence“.

Jak to tedy je? Povolal nás Bůh k tomu, abychom se starali o stvoření? Je péče o svět kolem nás opravdu součástí života víry, nebo jen doplňkem pro ekologicky zaměřené jednotlivce?

Pečujeme o stvoření, protože je to naše povolání

Hned v první kapitole Bible, v knize Genesis, čteme, že Bůh stvořil člověka „k obrazu svému“ a pověřil ho, aby vládl nad zemí (Gn 1, 27-28). Vládnout však neznamená bezohledně tyransky panovat. Je to spíše pozvání k něčemu, co nazýváme **správcovství**. Adam a Eva byli do zahrady Eden dáni s úkolem ji obdělávat a střežit (Gn 2,15). My lidé jsme tedy Bohem pověřeni k odpovědné péči o to, co on stvořil. Je to naše křesťanské povolání stejně jako každé jiné – i když některé znějí možná více „duchovněji“. Dokonce by se dalo argumentovat, že se jedná o vůbec jedno z prvních povolání, kte-

ré jsme jako lidé přijali od Boha. Je to základní součást naší identity – součást toho, kým jsme jako Boží obraz. Péče o stvoření by pro křesťana neměla být jen možností. Měla by být přirozeným projevem naší víry.

Jak ale toto povolání žít v každodenním životě? Nemusí jít o nic velkolepého. Může to začít drobnými rozhodnutími, která vycházejí z postoje vděčnosti a odpovědnosti. Např. neplýtvat jídlem a vodou. Třídít odpad nebo snažit se odpadu předcházet. Všimát si, odkud pochází věci, které kupujeme – a kdo je za jakých podmínek vyrábí. Místo zbytečné spotřeby hledat jednoduchost a ohleduplnost. A mnoho dalších věcí.

Existuje mnoho způsobů, jak pečovat o zemi, která nám byla svěřena Bohem do správy. Proč se tak často necháváme my křesťané v tomto ohledu zahanbit lidmi, kteří v Boha nevěří? Víra by se totiž neměla projevovat jen na bohoslužbě, ale i tím, jak nakládáme se světem, který nám Bůh svěřil. Každé takové rozhodnutí může být a je součástí naší víry. Je to něco i duchovního.

Pečujeme o stvoření, protože milujeme Boha

Po každém dni stvoření říká Bůh, že to, co stvořil, je **dobré**. A když dokončí celé své dílo, prohlásí, že všechno, co učinil, je **velmi dobré** (Gn 1,31). Nejen člověk, ale i zvířata, rostliny, řeky a hory – celé stvoření – má v Božích očích velkou hodnotu.

Žalm 104 je krásnou písní chvály právě za to, jak moudře, pečlivě a radostně Bůh svět utvořil. Nemí to dílo náhody, ale lásky. Příroda není kulisa, ale svědek Božího charakteru.

Jestli milujeme Boha, budeme si vážit toho, co stvořil a miluje. Když ničíme přírodu nebo ji zanedbáváme, dotýkáme se něčeho, co je Bohu drahé. Péče o stvoření tak není jen ekologickým aktivismem, ale duchovním postojem.

Je to také **forma uctívání** našeho Pána. Když vyjdeme na hory, projdeme se lesem nebo se jen zadíváme na východ slunce, mnozí z nás cítí vděčnost. Chválíme Boha za jeho krásné a moudré dílo. Ale není ještě hlubší formou chvály to, když se o toto dílo s úctou staráme? Myslím, že ano. Starostlivost o stvoření je výrazem lásky ke Stvořiteli.

Chceme-li Boha uctívat celým životem, může to znamenat i malá každodenní rozhodnutí. Např. nejen obdivovat přírodu, ale třeba ji chránit tím, že se zapojíme do úklidu odpadků. A vést i děti a všechny ostatní kolem nás k úctě k přírodě jako k Božímu dílu, ne jen jako k prostoru pro život. Můžeme Bohu říkat: „Děkuji, že jsi to stvořil – a chci ti to pomáhat zachovat.“

Pečujeme o stvoření, protože milujeme své bližní

Ježíš řekl, že druhé největší přikázání zní: „Miluj svého bližního jako sám sebe.“ (Mk 12,31) Možná se to na první pohled nezdá, ale toto přikázání souvisí i s tím, jak žijeme ve vztahu ke stvoření. Láska k bližnímu se totiž neprojevuje jen v přímých mezilidských vztazích. Způsob, jakým zacházíme se světem kolem nás, má **přímý dopad na druhé lidi** – někdy blíž, jindy dál, a často i na ty, které nikdy nevidíme.

Představme si jednoduchý příklad: kdyby někdo házel odpadky na okraj lesa, i kdyby to byl jeho vlastní pozemek, ovlivní tím nejen sebe, ale i své sousedy a celou krajinu. Nebo když znečišťujeme ovzduší, vodu nebo půdu, trpí tím i jiní – často právě ti nejzranitelnější.

Žít ekologicky zodpovědně znamená myslet nejen na sebe, ale i na druhé. Náš životní styl není nikdy jen soukromý, ale má dopad i na druhé lidi. Když žijeme podle Ježíšova přikázání, chceme svým životem pomáhat druhým – ne jim škodit. I v ekologii to znamená žít tak, **aby náš bližní netrpěl naší lhostejností**. A to nejen teď, ale i v budoucnosti.

Závěr

Péče o stvoření by neměla být tématem, na které v církvi zapomínáme nebo ho vůbec neřešíme. Často to tak bývá a je to smutným svědectvím. Je to něco, co by mělo být naprostou součástí naší identity jako křesťanů. Není to možná projev víry, na který jsme v církvi zvyklí, ale je na čase se ho učit a žít ním. Každý z nás máme zodpovědnost jít a uvádět tyto věci do praxe v našich životech i v našich sborech. Já sám jsem první na řadě.

Péče o stvoření je odpovědí na Boží povolání, výrazem lásky k Bohu a konkrétním způsobem, jak žít lásku k bližnímu. Dnes se často mluví o tom, že žijeme v době klimatické a ekologické krize. Kdy jindy než teď bychom jako křesťané měli ukázat, že nám záleží na Božím stvoření – nejen slovy, ale i činy? Pro některé lidi to může být obrovským svědectvím.

Tomasz Przeczek

Daruj obraz

Domov pro seniory SAREPTA v Komorní Lhotce přichází s projektem „Daruj obraz“, jehož cílem je přinést radost, vzpomínky a teplo do srdcí seniorů. Projekt hledá dárce obrazů, kteří pomohou vytvořit útulné prostředí pro seniory a přinesou jim radost a pohodu.

„Věříme, že krásný obraz může být víc než jen ozdobou. Může se stát zdrojem vzpomínek, radosti i útěchy pro naše seniory, kteří tráví většinu času ve svých pokojích. Zároveň podněcuje rozhovor a otevírá prostor ke sdílení životních příběhů,“ říká Halina Pientoková, vedoucí domova SAREPTA v Komorní Lhotce, a dodává: „Chceme, aby pokoje našich obyvatel byly místem, které zahřeje u srdce a připomíná krásu života.“

Kampaň nabízí veřejnosti možnost zapojit se do péče o seniory tím, že darují nebo zakoupí obraz, který splňuje určitá kritéria – pozitivní motiv, jako je příroda, krajina nebo květiny. Dárci mohou věnovat vlastní obraz nebo vybírat z naší nabídky, která je postupně zveřejňována na webových stránkách www.slezskadiakonie.cz.

„Každý darovaný obraz bude jako otevřené okno do jiného světa. Pro naše klienty bude znamenat vzpomínku, světlo v každodennosti, úsměv a tichý dotek lidskosti, který mluví beze slov,“ říká Lucie Lasotová, koordinátorka domova.

Pomozte nám proměnit pokoje seniorů na místa, kde se budou cítit jako doma. Darujte obraz s pozitivním motivem, motivem přírody, květin nebo krajiny, nebo si vyberte z naší nabídky a zakupte jej se slevou (již od 400,- Kč).

Jak se zapojit?

1. Vyberte a zakupte obraz z naší nabídky na www.slezskadiakonie.cz v záložce „Chci pomáhat.“
2. Máte doma obraz, který jen chytá prach? Dejte mu nový smysl – darujte ho tam, kde vykouzlí úsměv. ☺

Obraz předáme konkrétnímu seniorovi, a pokud budete chtít, připišeme na zadní stranu vaše jméno, věnování nebo zprostředkujeme osobní setkání. Každý obraz bude víc než jen dekorace, bude to vzpomínkou, radostí a dotekem lidskosti. Děkuje, že pomáháte s námi.

Kristýna Žlebková

Bylo správné zrušit Exodus International?

Postřehy ke knize o zániku sdružení pomáhající lidem v boji s jejich homoerotickými sklony.

Poznámka: místo slova „homosexuální“ používám „homoerotický“, neboť „sex“ odkazuje k výměně pohlavních buněk a k tomu mezi osobami stejného pohlaví nedochází.

Asi jste zaregistrovali, že se před 12 lety rozpadla křesťanská organizace Exodus International pomáhající lidem, kteří nejsou v pohodě se svou náklonností k osobám stejného pohlaví. Říkal jsem si: Copak nebylo aspoň některým pomoheno? Nevyšlo se jejím zrušením s vaničkou i dítě? Podrobnosti jsem se nedopátrával. Pokusil se o to někdo? Nebo to všichni akceptovali jako hotový fakt, a tedy i princip, že homoerotické zaměření změnit nelze a že veškeré terapie a metody vlastně nejsou na místě nebo jsou minimálně zbytečné? Letos jsem se dověděl o knize posledního výkonného ředitele sdružení Exodus, pojednávající právě o jeho zrušení, a pořídil ji pro knihovnu ústředí církve. Jmenuje se *My Exodus* (2015). Byl jsem zvědav, jak (vážné) to tehdy bylo, jak seriózní a četné byly důvody... Byl jsem zvědav i proto, že na jeho rozpuštění reaguje v duchu výše zmíněné zásady psycholog Marek Macák v knize *Minoritní sexualita v pastorační věřících* (29–30).

Začneme od rozpuštění samotného Exodu. Pastor A. Chambers píše o Exodu kriticky až od konce jedenácté kapitoly. Předtím vypráví svůj příběh. O Exodu se vyjadřuje jen obecně, že v důsledku úzkých kontaktů s politickou pravicí se hnutí odcizovalo osobám, kterým chtělo pomáhat, a po roce 2007 procházelo světlými i horšími obdobími. Autor neuvádí, co obnášela. Pak zmiňuje dvě negativní zkušenosti frekventantů Exodu: jednomu zakázali, z malicherných důvodů, doprovázet na jeho akcích na klavír. Nakolik je tato příhoda vzhledem k oprávněnosti rozpuštění Exodu reprezentativní a závažná? O něco dál A. Chambers

konstatuje, že Exodus byl světelná léta vzdálen tomu, čím měl být (193), avšak blíže to nevysvětluje. Pak cituje vlastní výrok o tom, že 99,9 % homoerotiků, které zná, vymizení nebo aspoň změnu svého sklonu nezaregistrovalo (196). Kvůli jeho výpovědím a krokům vedení Exodu se mnozí jeho podporovatelé a stoupenci stáhli. A. Chambers také podotýká, že dost lidí se působením Exodu cítilo zraněno a že sdružení odmítlo podporovat tzv. reparativní terapii (199), ale nezdůvodňuje to. Vedení organizace uvažovalo, co dál. Autor pak líčí její poslední konferenci, kde oznámil, že nastal čas její činnost ukončit, a to zejména proto, že se stala náboženskou organizací s pravidly sledujícími chování lidí, tedy tím, čím nechtěla být. To je v podstatě o jejím zrušení a cestě k němu vedoucí vše: dvacet čtyři stran, na kterých však najdete dost odstavců o situacích, v nichž se v souvislosti s problémy sdružení ocitl A. Chambers jako představitel Exodu anebo jiní lidé. Nepodává v kompaktním celku jejich základní výčet, natož aby celou záležitost představil (nestranně) z protipohledu a zřetelně(ji) předestřel argumenty svých kritiků. Silněji vyznívá to, že byli proti němu než věcnost a oprávněnost jejich námitek. Trochu se pasuje do role člověka, který „to schytl“, tedy hrdiny i mučedníka. O Exodu se vyslovuje obecně a spíše referuje, poměrně podrobně, o své účasti v renomovaných (televizních a internetových) pořadech liberálního ražení.

Vypadá to, že Chambers jednal na veřejnosti, v médiích subjektivně za sebe, ne v souladu s koncepcí a zásadami Exodu. Jako by chtěl u nich a u liberálně smýšlející populace získat body a o organizaci se příliš nestaral, jen mapoval negativní případy. Ježto (stručně) vyjmenovává potíže Exodu International a zmiňuje závažnost některých, nabízí se logická otázka, proč je jako prezident sdružení neřešil a nerazil pozitivní cestu. Od roku 2001 měl na to dvanáct let.

Dále se nechce věřit, že by A. Chambers neznal více lidí, kteří by natrvalo opustili homoerotismus nebo že by nepřipustil, že takoví jsou. Literatury a jiných zdrojů je o tom myslím dost. Exodus měl pobočky v mnoha zemích světa. Přitom A. Chambers sám o sobě tvrdí, že přitažlivost ke stejnému pohlaví se u něj nezměnila, ale ubylo sexuálních pokusů. Oženil se. Když svou budoucí manželku poznal, intenzivně se do ní zamiloval, a tak to zůstalo. Čili on sám byl a je svědectvím o smysluplnosti existence Exodu. Dále podotkneme, že jeho shrnutí změn

v erotické orientaci klientů a stoupenců Exodu je celkem vágní a nejeví se dost pádným pro zrušení organizace. Copak její existence nebyla oprávněna již proto, že k určitým změnám u některých lidí došlo? Když se zrušila, přišli o velkou oporu ve svém úsilí. Ale autor o míře úspěšnosti Exodu příliš nediskutuje.

Jaká zranění lidé skrze Exodus prožili? A. Chambers je nevykresluje. Křesťanství je vůči homoerotismu kritické, a proto i Exodus: ostnům se vyhnout nedá, zvláště když člověk tento sklon vnímá jako nežádoucí. Pak musí a chce s ním bojovat. Konfrontace musí být z těchto dvou důvodů zákonitě (aspoň zčásti) nepříjemná, a tak je to správné. Platí to i u jiných forem hříchu. Když člověk užívá léky, jsou hořké, nechutnají a nerozplývají se na jazyku jako pravá italská zmrzlina, injekce bolí, není jako pohazení od čtyřletého dítěte, a co teprve následky chemoterapie: bez nepříjemností a bolesti nedochází ke zlepšení a uzdravení: *no pain, no gain*. Když člověk řekne, že zakusil zranění, staví ho to do role soucitu hodné a nevinné oběti, zatímco toho, kdo je měl způsobit, do pozice viníka, dokonce zlovolného, hodného potrestání. Jenže prohlašovat se za oběť může být formou narcismu, manipulace druhých a vyhnutí se odpovědnosti za vlastní jednání a smýšlení. Skutečně šlo o zlomyslný útok, nebo jen o věcnou kritiku? A. Chambers tyto věci nerozebírá. Ovšem i ony spadaly do jeho kompetence jako prezidenta organizace.

Shrňme, že zdůvodnění rozpuštění Exodu je kusé, nevysvětlené, nedostatečné obsahem i rozsahem, objektivitou.

Teď k názorům A. Chamberse, neboť ty se odrážejí v jeho přístupu k Exodu a jeho (ne)existenci. A. Chambers prezentuje laciné, sentimentální pojetí mi-

losti jako určitého automatismu, téměř mantry („prostě milost“). Kristovo dílo však téměř neobjasňuje a nad jeho významem a důsledky se nezamýšlí. Zároveň opomíjí zákon a biblické pasáže, které odsuzují homoerotismus. To bychom od evangelikála nečekali. Dokonce všemi deseti uznává, že ti, kdo žijí v homoerotickém svazku, půjdou do nebe (190–191). Nedivím se, že mnozí své vazby k Exodu uťali. Chambers je nazývá fundamentalisty, s argumentací a upřesňováním si hlavu neláme, uchyluje se k nálepkám. Je to jednodušší. Ano, jeho postoj k učení Bible lze nazvat zjednodušujícím.

A nakonec přímo k A. Chambersi a jeho náklonnosti ke stejnému pohlaví. Jeho rodinná konstelace a další zkušenosti představují „ideální“ kombinaci faktorů napomáhajících jejímu rozvinutí. Měl mnohem starší sestry, na jednu z nich byl dost navázán, a ještě víc na matku, která v rodině dominovala (36) a podporovala jeho holčičí rysy. Alan po určitou dobu vystupoval jako děvče. Rovněž jeho bratři byli o dost starší, moc času s nimi netrávil (38) a nebyl jim příliš blízký. Jeho otec mu byl vzdálen emocionálně i kilometricky (36, 40). Když bylo Alanovi devět, jeho starší kamarád s ním eroticky experimentoval, což Alan vnímal jako zneužití (65–67). Později dozrává, že bolestně toužil po mužské lásce a zájmu (79). S ohledem na jeho rodinnou situaci a zkušenosti v dětství to není překvapivím.

Je škoda, že z této své anamnézy nevyvozuje (dost) jasné a širší závěry. Ač docházel do křesťanského poradenského centra, nezdá se, že by problémy z ní vyplývající skutečně řešil. Naopak, současně navštěvoval bary pro homoerotiky a další místa pokušení. Také nesděluje, že by se se svými problémy zabýval později. Jako by svou rodinnou situaci jen konstatoval. Neříká, že člověk by měl problémy s ní související řešit, a když to bude činit, mohou jeho homoerotické sklony zeslábnout. Tuto myšlenku už vůbec neaplikuje kolektivně, na lidi hledající pomoc v Exodu – jeden z důležitých důvodů, proč ho zachovat. Naopak, na jiném místě suše prohlašuje, že se narodil jako gay (147), jinde zas tuto „nálepku“ odmítá (154). Jako „by byl rozdvojen. Také nepíše, zda a jak mu pomohly terapeutické rozhovory, na které chodil do oné poradny. Ličení a interpretace jeho homoerotických sklonů jsou rozporuplné.

Připomeňme souhrnné postřehy o Chambersově přístupu a jeho prezentaci, proč došlo k rozpuštění Exodu International. Jsou v našem výkladu rozesety.

Samotnému zrušení organizace věnuje málo prostoru a objektivní pozornosti. Nedopřává slovo opačným stanoviskům. Obraz, který črtá, je neucelený, více se dovídáme o autorových názorech a zkušenostech. Proto ani dostatečně nevidíme, jak velké byly problémy, kvůli kterým (snad) mělo smysl ji zavřít. Možná že nebyly tak závažné, aby vedly k tomuto radikálnímu kroku. Spíše se jeví, že u A. Chamberse došlo k ideovému a osob-

nostnímu posunu, a proto proti Exodu vystupoval. Chtěl dosáhnout přízně liberálních kruhů a nechal se zlomit soudcem vůči oněm zraněným osobám. Asi i proto odstoupil od biblické linie. Jeho postoje vystihuje název jeho knihy: *My Exodus* (Můj Exodus, vyjití) s tím, že důraz jeho vyprávění spočívá na onom „můj“.

Marek Řičan
pastor

P. S. Letos vyšla kniha Markuse Hoffmanna *Pretože sme sa tak rozhodli*. Obsahuje příběhy 39 mužů a žen, kteří zápasili se svým sklonem k osobám stejného pohlaví. Někdy i z důvodu své víry nebo proto, že vnímali deficit takového života. Ten byl častokrát důsledkem nezdravé dynamiky jejich rodinného života a vnitřní nevyrovnanosti. Díky terapii či jiným krokům zažili ve své homoerotické orientaci větší či menší změnu.

Suskie impresje

Właśnie ujrzała światło dzienne publikacja książkowa pt. „100-lecie kościoła ewangelickiego w Hawierzowie Suchej Średniej. Suskie impresje (1925-2025)”. Autorką pomysłu i realizatorką całego przedsięwzięcia – które wymagało setek godzin poświęconych na robienie wywiadów, ich mozolne spisywanie, opracowywanie lingwistyczne, korespondencję oraz osobiste kontakty z dawnymi duszpasterzami służącymi w Suchej, a zwłaszcza wybór zdjęć spośród archiwalnych dostarczonych przez zborowników oraz tych własnych z ostatnich ponad 27 lat, stanowiących bazę ponad 12 000 fotografii – jest pastorka Joanna Sikora-Kożusznik.

Jak dowiadujemy się z „zajawki” na tylnej części okładki, książka ta „nie jest li tylko kroniką dziejów. Zawiera bowiem nie tylko fakty historyczne, daty, nazwiska jak wydawnictwa tego typu, ale przede wszystkim celem jej powstania było oddanie w pełnym wymiarze charakteru społeczności, która tworzyła na przestrzeni lat i tworzy nadal aktywny i zaangażowany zbor. Publikacja jest zbiorem IMPRESJI, obrazów malowanych wspomnieniami członków zboru, wspomnieniami pastorków, którzy służyli w Suchej, ale pokazuje również „migawki” z życia kościoła w postaci licznych zdjęć archiwalnych. Nie przypadkiem użyłam w podtytule słowa „impresje”. Przecież jeden z naszych zasłużonych parafian, pan Oskar Pawlas (artysta-malarz i pedagog), był pejzażystą-impresjonistą. To skojarzenie nasunęło mi ten bardzo „suski” tytuł. Impresje to ulotne wrażenia uchwycone „tu i teraz”, w różnych momentach”.

Część historyczna jest jednak w książce także prezentowana w bogatej mierze. Jej autorką jest z kolei pastorka Pavlína Prokopová. Tekst zamieszczony w pu-

blikacji stanowi obszerne fragmenty jej pracy magisterskiej obronionej w Olomouci w roku 2019. Pastorka Pavlína jest żoną ks. Ondřeja Prokopa, który służył jeszcze do niedawna w zborze suskim w funkcji wikariusza senioralnego oraz duchownego pomocniczego. Obydwoje „zostawili serce” w Suchej, tutaj na lata znaleźli swoje zaplecze duchowe i zawsze traktowani będą jako należący do suskiej wspólnoty. Jesteśmy wdzięczni, że siostra pastorkowa „właśnie dzieje suskiego kościoła i zboru wybrała za temat swojej pracy dyplomowej na Cyrilo-metodějské teologické fakultě Univerzity Palackého v Olomouci. Mogła przecież pisać o czymkolwiek innym, a jednak oddała swoje serce tej sprawie i poświęciła wiele czasu na szukanie i opracowywanie materiałów z wielu źródeł. Teraz dzięki temu, możemy w tej oto książce zapoznać się z tak wieloma szczegółami działalności zboru”.

Książka jest unikatowa także z jeszcze jednego względu. Ponieważ jest impresją, czyli próbą uchwycenia rzeczywistości od strony antropologiczno-kulturowej oraz lingwistycznej, napisana jest w trzech językach funkcyjnych tu i teraz: po polsku, czesku oraz w dialekcie śląskim – gwarze zachodniocieszyńskiej, czyli „po naszymu”. O dialekcie śląskim, szczególnie gwarze Śląska Cieszyńskiego, pastorka Joanna Sikora-Kożusznik pisze: „Zawsze ją intuicyjnie szanowałam, choć wiem, że w szkołach kiedyś z nią walczone. Również z szacunku dla tej śląskiej ziemi jako jedyna z koleżanek z klasy o profilu humanistycznym, które zdawały na polonistykę, wybrałam Uniwersytet Śląski, a nie Jagielloński. Dla mnie wybór był oczywisty i nigdy tego nie żałowałam, bo trafiłam na wspaniałych profesorów, wykładowców, którzy nauczyli nas przede

wszystkim myśleć samodzielnie (to tak „po śląsku” – tu zawsze były dobre tradycje samodzielnego myślenia), ale również wychowywali nas w poszanowaniu gwaru i dialektu śląskiego, uznając go za skarb, klejnot, który trzeba chronić i opiekować się nim, by ta mowa nie zaginęła”.

Obok wyżej wspomnianych tekstów publikacja zawiera także wspomnienie niektórych z tych „filarów zboru”, którzy już odeszli do Pana. W dalszej kolejności na jej treść składa się wywiad z obecnym pastorem zboru, zbiór jego gwarowych felietonów, a zwłaszcza osobiste wspomnienia pastorkowej Joanny. Na końcu zamieszczony został słownik wyrazów gwarowych i sformułowań potocznych użytych w tekstach, zawierający imponującą bazę aż... 845 haseł.

Książka liczy 372 strony formatu A5. Do nabycia jest u pastorkostwa Kożuszników, w Parafii Śląskiego Kościoła Ewangelickiego A. W. w Hawierzowie Suchej lub centrali Kościoła w Czeskim Cieszyźnie.

jak

Piosenki sprzed lat

Pozdrawiam wszystkich Czytelników i przesyłam dwa teksty piosenek, które śpiewaliśmy w duecie Tadek-Piotrek w 80-tych latach XX wieku (Tadek Staniek i Piotr Molin).

On ci mostem będzie

1. Kiedy jest ci smutno w twoim życiu
kiedy jesteś z sobą sam na sam –
pomnij na Jezusa, pomnij na Jezusa,
wnet uzyskasz w duszy błogi stan.

2. Kiedy brak ci bardzo przyjaciela,
chciałbyś blisko siebie kogoś mieć –
pomnij na Jezusa, pomnij na Jezusa,
przyjacielem twoim On też jest.

Ref. Weź krzyż na ramiona,
przez życie go nieś,
On ci mostem będzie 3x
hen do góry do niebieskich bram.

3. Kiedy nie powodzi się ci w pracy
i brak ci już do wszystkiego sił –
pomnij na Jezusa, pomnij na Jezusa,
On z pomocą wnet pośpieszy ci.

4. Kiedy w burzy życia się znajdujesz,
nie potrafisz swój utrzymać ster –
pomnij na Jezusa, pomnij na Jezusa,
On uciszy twojej burzy rej.

Svět je jako Babylon

1. Svět je jako Babylon –
každý má svůj vlastní tón,
každý staví vlastní věž,
na hvězdy si sáhnout chce,
z patra na vše pohlíží,
ostatní jen přehlíží

Ref. Co však je to platné – Bůh řek:
Babylon padne
a na tom místě bude mrtvá poušť.

2. Co člověk to jiná řeč –
nechápe, co bližní chce
ví jenom, že pravdu má,

ale pouze on ji zná,
Božího soudu nedbá,
svůj prospěch stále hledá

3. Jak Bůh řek, tak stalo se –
Babylon, to město měst,
pýcha světa, sláva, lesk –
dnes tam poušť a písek jest,
člověk pyšný kdys tam žil,
rovný Bohu se činil

CODA

Dnes jen prach, prach je tam
a nikdo neví, že tam
stalo to pyšné město – Babylon!

Z życzeniami radosnych dni, z Panem
Bogiem

Piotr Molin

Utkana z porannej mgły

Pod koniec czerwca miała miejsce premiera nowej książki Lidii Czyż pt. „Utkana z porannej mgły”. To kolejna głęboko poruszająca opowieść inspirowana autentycznymi wydarzeniami, która poruszy najczulsze struny serc czytelników.

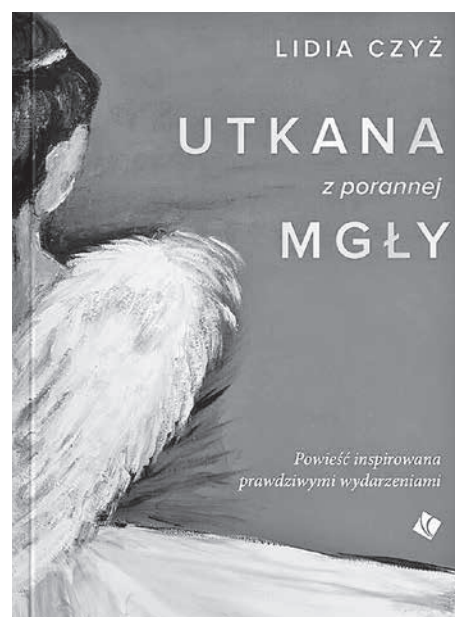
Książka ukazuje historię Agnieszki, młodej kobiety chorej na mukowiscydozę, której życie – choć naznaczone cierpieniem – emanuje odwagą, pasją i miłością. To opowieść o sile ducha, codziennej walce o każdy oddech i niezachwianej wierze, że nawet w najciemniejszej godzinie Bóg nie przestaje być obecny.

„Chociaż wielu rzeczy nie rozumiem, to wierzę, że On wie wszystko i trzyma nas w swoich dłoniach. A Jego rachuba czasu jest inna niż nasza” – to przesłanie przeżywają nieczym nic przez całą narrację tej

niezwykłej książki. Gdy Agnieszka miała trzy miesiące, lekarze zdiagnozowali u niej genetyczną, postępującą, nieuleczalną chorobę, przy której średnia długość życia wynosi dwadzieścia trzy lata. Gdy rodzic słyszy taką diagnozę, ziemia usuwa mu się spod nóg. Jak żyć z takim „wyrokiem”? Skąd czerpać siłę do walki?

Jednak Agnieszka mimo choroby studiowała i pracowała, miała wielu przyjaciół, znalazła prawdziwą miłość. Stale była w biegu. „Ja nie mam czasu, ja muszę żyć tu i teraz” – powtarzała. Jej matka, Magda, podzieliła się tą historią, by, jak napisała, przyniosła ona „ukojenie rodzicom chorych dzieci”.

Jak pisze sama autorka, powieść stanowi „zwieńczenie mnóstwa godzin spędzonych na rozmowach z bohaterami, tysięcy godzin na pisaniu, setnym popra-

wianiu tego, co się napisało, doksztalceniu się w niełatwym medycznym temacie, spędzeniu setek godzin na redagowaniu”. Książka powstała m.in. we współpracy z Polskim Towarzystwem Walki z Mukowiscydozą.

Czytelnicy napisali o powieści

„Historia pełna emocji, poruszająca, do bólu prawdziwa. Subtelna, ale i do-

sadna. Łzy płyną po policzku, piętrzą się pytania, ale nadzieja nie przestaje się tlić. To kolejna pozycja Lidii Czyż, która zatrzymuje i skłania do refleksji: «Co jest moją ostoją, kiedy po ludzku wszystko się wali?»» (Dominika Cieślars)

„«Utkana z porannej mgły» to piękna opowieść o dziewczynie, która mimo cierpienia do końca wносиła nadzieję, radość i miłość w życie ludzi, którzy ją otacza-

li. To także poruszająca historia macierzyńskiej miłości oraz siostrzanej relacji – jakże trudnej w tej sytuacji. Dla mnie czytanie o życiu Agnieszki było «operacją bez znieczulenia». Doskonale rozumiem Magdę, jej mamę, gdyż przeszłam przez podobne doświadczenie. Czytając, potrzebowałam pudełka chusteczek. Lidia Czyż jak zawsze ujęła wszystko po mistrzowsku. Uwielbiam jej twórczość» (A. M.)

Jubileusz biskupa Pawła Anweilera

Dnia 16 czerwca 2025 roku zwierzchnik Diecezji Cieszyńskiej w latach 1992-2016 – bp Paweł Anweiler obchodził jubileusz swoich 75. urodzin. Z tej okazji delegacja rady diecezjalnej złożyła Jubilatowi życzenia Bożego prowadzenia i pogody ducha.

Bp Paweł Anweiler urodził się w Kaliszu 16 czerwca 1950 roku. Studia teologiczne w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie ukończył z tytułem magistra teologii ewangelickiej w roku 1974.

Od roku 1985 był członkiem Synodu Kościoła. Po konsekracji bp. Jana Szarka, zwierzchnika Diecezji Cieszyńskiej na urząd biskupa Kościoła, ks. Paweł Anweiler został wybrany proboszczem parafii w Bielsku. 24 listopada 1991 roku synod diecezjalny Diecezji Cieszyńskiej wybrał go na pierwszego biskupa diecezjalnego tej diecezji. Jego konsekracja na urząd biskupa oraz wprowadzenie na urząd biskupa diecezjalnego odbyło się w kościele Zbawiciela w Bielsku-Białej dnia 9 lutego 1992 roku. Konsekratorem był zwierzchnik Kościoła bp Jan Szarek, a współkonsekratorami: bp generalny Paweł Uhorska i ze Słowacji, bp Dieter Knall z Austrii i bp Władysław Volný z Republiki Czeskiej. W roku 2002 synod diecezjalny wybrał bp. Pawła Anweilera na drugą kadencję (2002-2012), a w roku 2012 na trzecią kadencję. Służbę jako biskup Diecezji Cieszyńskiej zakończył 6 stycznia 2016 roku wraz z wprowadzeniem w urząd nowego zwierzchnika diecezji, bp. Adriana Korczago.

Po I egzaminie kościelnym „pro venia concionadi” został ordynowany 24 lutego 1974 roku na księdza ewangelickiego przez bp. Andrzeja Wantulę. Pracę duszpasterską rozpoczął jako wikariusz w Kaliszu, następnie w Kępnie, a w roku 1979 objął parafię w Częstochowie, gdzie w roku 1981 został wybrany jej proboszczem.

W latach 1988 do 1991 był przewodniczącym Komisji Młodzieży Polskiej Rady Eklezjalnej. Od roku 1988 do roku 1992 był w zarządzie Bratniej Pomocy im. Gustawa Adolfa. W latach 1992-2015 był przewodniczącym rady opiekuńczej Diakonu „Eben-Ezer” w Dziegielowie oraz członkiem rady nadzorczej Ośrodka Wydawniczego „Augustana” w Bielsku-Białej. Był członkiem kolegium redakcyjnego „Zwiastuna Ewangelickiego” w latach 2002-2010 oraz rady redakcyjnej „Przeglądu Ewangelickiego” w latach 2003-2010. Był prezesem Rady Centrum Misji i Ewangelizacji. Od 2008 roku był przewodniczącym Rady Wydawnictwa „Augustana” oraz przewodniczącym Śląskiego Oddziału Polskiej Rady

Eklezjalnej. 18 grudnia 2011 został odznaczony Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski „Polonia Restituta”. W roku 2015 otrzymał Nagrodę im. Karola Miarki.

Jest autorem wierszy i esejów, m.in. w roku 2005 wydał tomik pt. „Błogosław, duszo moja, Panu”, w 2007: „Zbliżenia”, w 2008: „Zamyślenia”, w 2010: „Mój Psalterz”, w 2015: „Świat wokół nas”, w 2020: „Słowa z krzyża”. W 2018 roku ukazały się zebrane mowy okolicznościowe „Między strunami kultury”.

Biskup jest żonaty z Haliną z d. Mędrek, ma syna, synową i dwie wnuczki.

*Źródło tekst i zdjęcie:
cieszyńska.luteranie.pl*

Hra na schovávanou

Po louce si to brzy zrána šine šnek Ferda. Pěkně pomaloučku, co noha nohu mine.

„Jaképak nohy,“ smějí se děti. „Ty jsi ale popleta, teto, šnek žádné nohy nemá, ale plazí se po břiše,“ vysvětlují.

„To máte pravdu, milé děti,“ odpoví dá tetička, „šnek má totiž jenom jednu nohu... a k tomu ještě naležato.“

Děti údivem vykulí oči, ale teta pokračuje ve vyprávění. „Není tedy divu, že se za tu dobu, co jste se smály, posunul jen o malilinkatý kousíček.“

A jak se tak pomaloučku plazí, ukousne kousek travičky tuhle a potom zase támhle... Začíná nový den a je třeba se pořádně posilnit. Konečně se nasnídal a začíná se kolem sebe rozhlížet, co s načatým dnem. Vtom kolem něho proletí beruška Málinka a usedne na lístek hned vedle Ferdy.

„Ahoj, Málinko, ty někam pospícháš? Já se zrovna nasnídal a přemýšlím, co dělat dál. Můžeš si se mnou hrát?“ žadoní šneček.

„Já jsem snídala už před nějakou chvílí a napila se rosy z okvětních lístků. Chtěla

jsem se proletět, abych si trochu protáhla křídýlka, ale ráda si s tebou zahraju. Jenže je nás málo, to nebude žádná velká zábava,“ prohlásí Málinka a na chvíli se zamyslí. „Už to mám,“ vykřikne nadšeně, „proletím se a kouknu, jestli někde poblíž nejsou kamarádi.“

Beruška roztáhne křídýlka, frrrr... a už se vznáší nad loukou a pátrá po kamarádech ke hraní. A hele... vystrčí z díry čumáček myška Hryzalka.

„Dobré jitro, Hryzalko. Zahraješ si se mnou a Ferdou nějakou hru?“

„Ráda, ale kousek odtud bydlí maličký zajíček Ušáček a je hodně smutný, protože nemá žádné přátele. Určitě si s námi rád zahraje,“ oroduje myška za svého smutného souseda.

„To bude supr,“ jásá beruška, „čím více hráčů, tím více legrace.“

A tak k čekajícímu šnečkovi přiběhnou hned tři kamarádi a začínají se dohadyvat, jakou hru si zahrají. Jeden navrhuje to a druhý ono, třetí na honěnou, čtvrtý na schovávanou. Nakonec se všichni shodnou, že Ferda je příliš pomalý a schovávaná je pro něho to pravé. Vybrali myšku, aby jako první počítala pomalu do dvaceti, to kvůli šnečkovi, a pak je šla hledat. Než se Ferda stačí pořádně rozkoukat, Ušáček s Málinkou jsou už schováni a myška počítá... tři...

Napne tedy všechny síly a usilovně se snaží doplazít pod nedaleký list. Deset... slyší počítat Hryzalku... Dvanáct... snad to stihnu, strachuje se Ferda. Patnáct... obavy narůstají. Co když se včas neschová? Ještě kousek... sedmnáct... A pak přijde spásná myšlenka, schovám se do svého domečku. Dvacet... Už jdu. Myška se rozhlíží dokola a co to vidí. Co myslíte, děti? Ano, správně... Ferdův domeček.

A tak je to i s námi lidmi. Před Bohem se neschováš. Zkoušeli to už první lidé, Adam a Eva. Když poprvé zhřešili, protože neposlechli Boha, snažili se schovat, ale Pán Bůh je našel. Vymlouvali se jeden na druhého a na hada, aby se ospravedlnili. A jaký byl výsledek? Byli vyhnáni z ráje.

„Co tedy dělat, když provedete něco zlého?“ ptá se teta z nedělní besídky. Děti polekaně mlčí a klopí hlavy. „Já vám to tedy prozradím,“ slituje se nad nimi teta. „Nikdy se nevymlouvejte, ale přiznejte se a poproste o odpuštění. Bible říká, že když se přiznáme, Bůh je věrný a spravedlivý a odpustí nám naše hříchy. A to všechno kvůli Pánu Ježíši, který za nás zemřel.“

Eva Jaworková

Spolupráce, která má smysl

Na ústředí v Českém Těšíně nás navštívila vedoucí sociálního odboru paní Jana Rodáková a také ředitel městské policie Města Český Těšín pan Martin Látka.

V přátelské a věcné atmosféře ocenili a poděkovali za naši dlouhodobou spolupráci. Vyzdvihli také význam a důležitost komunitního soužití a propojení organizací v terénu. Zdůraznili také, že prevence a kvalitně

nastavená opatření jsou základem bezpečného města.

Součástí rozhovoru byla i připravovaná 2. Mezinárodní konference městských policí, která se uskuteční 10. - 12. září právě v Českém Těšíně. Jsme moc rádi, že se jí zúčastní i zástupci našich sociálních služeb.

Děkujeme za milou návštěvu a těšíme se na pokračování této důležité spolupráce.

Společně pro dobrou věc

Dne 10. července se konalo společné setkání vedení Slezské diakonie a Diakonie Vsetín. V prostorách Muzea protestantismu na Těšínském Slezsku jsme se věnovali tématům, která nás spojují: komunikace s veřejností, fundraising a budování komunity. Sdíleli jsme dobrou praxi, konkrétní zkušenosti i nápady, které nám pomáhají naplňovat vize našich organizací v souladu s našimi hodnotami: být blízko lidem, kteří nás potřebují.

Slezská diakonie:

- Jsme organizací, která rozvíjí svou profesionální úroveň, křesťanskou identitu a lidský přístup.

Diakonie ČCE, Vsetín:

- Pomáháme lidem ve chvílích, které lze bez cizí pomoci zvládnout stěží. Když překonávají nemoci a starosti stáří, potýkají se s osudem nevyléčitelně nemocných nebo čelí složitým sociálním problémům.

Zdroj: Fb Slezské diakonie

Září 2025

1	po	Mt 23,1-12	4M 6,22-27
2	út	1S 17,38-51	4M 9,15-23
3	st	J 8,3-11	4M 10,11-36
4	čt	1P 5,1-5	4M 11,1-23
5	pá	L 22,54-62	4M 11,24-35
6	so	Mk 7,24-30	4M 12,1-16
7	ne	Sk 3,1-10	2Kr 20,1-11
8	po	Mt 9,27-34	4M 13,1-33
9	út	Mk 3,1-12	4M 14,1-25
10	st	J 4,46-54	4M 14,26-38
11	čt	L 8,1-3	4M 14,39-45
12	pá	Mt 12,25-21	4M 17,16-26
13	so	Dy 9,31-35	4M 20,1-13
14	ne	Mk 3,31-35	Jk 2,14-26
15	po	Mt 6,1-4	4M 20,22-29
16	út	Am 5,4-15	4M 21,4-9
17	st	5M 24,10-22	4M 21,21-35
18	čt	2K 8,10-17	4M 22,1-20
19	pá	Jk 2,5-13	4M 22,21-41
20	so	Ju 1,1-25	4M 23,1-12
21	ne	1M 28,10-22	Mk 1,40-45
22	po	5M 26,1-11	4M 23,13-30
23	út	Ga 5,22-26	4M 24,1-25
24	st	Fm 1,1-22	4M 27,12-23
25	čt	1Pa 29,9-18	L 13,18-21
26	pá	J 13,31-35	L 13,22-30
27	so	2Te 2,13-17	L 13,31-35
28	ne	1P 5,5-11	Dn 6,1-29
29	po	L 10,17-20	2M 23,20-22
30	út	1M 16,6-14	L 14,7-14

Září 2025

„Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvědčená.“
(Ž 46,2)

Žijeme v době, kdy téměř vše kolem nás je vratké, nejisté. To, co jsme včera považovali za absolutní jistotu, se dnes mění a nemůžeme na to spoléhat. Proto hledáme jistoty, které nezklamou, o které se můžeme opřít a plně na ně spoléhat. Existují vůbec takové jistoty?

Autor Žalmu 46 nám na základě vlastních životních zkušeností vydává svědectví o největší jistotě našeho života: „Bůh je naše útočiště, naše síla, pomoc v soužení vždy velmi osvědčená.“ Tato slova jsou heslem měsíce září. Lidé v nejisté době hledají jistoty, které nikdy nezklamou. Touží po někom nebo něčem, co by je nikdy nezklamalo, ale vždy jim pomohlo vyřešit těžké životní situace, do kterých se dostali.

Žalmista nazývá Pána Boha útočištěm. Je to slovo, které ve své řeči málo používáme. Útočiště je místo, kde najdeme pomoc před hrozcím nebezpečím. Např. pro obyvatele měst nebo vesnic byl útočištěm v době napadení nepřítelem hrad nebo zámek, místo ochrany a bezpečí, kam nepřítel nemohl.

V době našich životních těžkostí a zkoušek je pro nás útočištěm Pán Bůh. On nás chrání před útoky nepřátel, u něho a v jeho blízkosti jsme v bezpečí.

Samozřejmě to neznamená, že se máme k Pánu Bohu obracet pouze v době, kdy nám hrozí útok nepřátel. Křesťan vždy touží žít v Boží blízkosti, aby lépe cítil Boží lásku, přijímal odpuštění a dostával sílu k plnění Boží vůle.

Žalmista nazývá Boží pomoc „vždy velmi osvědčenou“. Pán Bůh nepomáhá pouze někdy, v nějakých zvláštních případech, ale vždy.

Je třeba splnit nějaké podmínky, aby nám Pán Bůh pomohl? Člověk toužící po Boží pomoci musí nejdříve vyznat své hříchy a prosit o odpuštění skrze Pána Ježíše Krista. Když přistoupí k Pánu Bohu s čistým srdcem a upřímnou vírou v Boží všemohoucnost, nebeský Otec rád pomůže svému dítěti a vyvede jej z těžkostí.

Udržíme stále spojení s nebeským Otcem, abychom měli duchovní sílu k vítěznému boji s pokušením a se zlem, které na nás útočí.

szl

SLAVNOST INSTALACE

SRDEČNĚ VÁS ZVEME
NA BOHOSLUŽBU S INSTALACÍ
JIRÍHO CHODURY
NA MÍSTO PRVNÍHO PASTORA
EVANGELICKÉHO SBORU
V TŘINCI

07/09 2025

NEDELE, 7.9.2025, 9.30
KOSTEL TŘINEC

PANIE, TYŚ BYŁ
OSTOJĄ NASZĄ
Z POKOLENIA
W POKOLENIE.
PSALM 90,1

Moje Eben-Ezer

Prezentujemy nową publikację Wydawnictwa Augustana: „Moje Eben-Ezer. O diakonisach i 100 latach diakonatu”. To wyjątkowa książka, w której 11 diakonis dzieli się osobistymi wspomnieniami o swoim powołaniu, codziennej służbie oraz doświadczeniach związanych z Diakonatem Żeńskim „Eben-Ezer” w Dziegielowie.

Na kartach tej książki znajdziemy również świadectwa:

- wychowanków domu dziecka,
- podopiecznych domu opieki i ich rodzin,
- kobiet, które odbyły „Rok służby dla Pana”
- oraz osób, które choćby na chwilę zetknęły się z diakonatem i diakonisami – i dla których było to spotkanie zmieniające życie.

Publikacja powstała z okazji ponad 100-lecia istnienia Diakonuatu Żeńskiego Eben-Ezer. To hołd dla wielu pokoleń kobiet, które z oddaniem służyły Bogu i ludziom.

EVANGELICKÝ DEN 2025

Srdečně vás zveme na Evangelický den 2025, který se uskuteční

**V NEDĚLI 21. ZÁŘÍ 2025
V TŘINCI.**

PROGRAM DNE:

10:00–11:45

Bohoslužba – kostel

Téma: *Koho si Bůh povolává?*
– káže Mgr. Ivan Belanji, PhD. (ECAV Bratislava)

Současně s bohoslužbou proběhne program pro děti předškolního i školního věku ve sborovém centru Hutník.

12:00–15:00

Polední čas – areál kostela

Oběd (není nutné se předem hlásit – platba na místě)
(100 Kč/poloviční porce, 150 Kč celá porce)

Čas pro rozhovory u kávy a zákusků, modlitební místo, prohlídka věže a suterénu kostela, aktivity pro děti, možnost návštěvy Církevní základní školy, seznámení se službou Šance podaná ruka.

15:00–16:30

**Odpoledne modliteb
a svědectví – kostel**

Pestrý program osobních příběhů, rozhovorů, modliteb a chval.

Pro menší děti bude připraveno loutkové divadlo ve sborovém centru Hutník.

Toto setkání všech generací naší církve nabídne povzbuzení v duchu letošního tématu:

(PO)VOLÁNÍ DO SLUŽBY

16.30–18.00

**Společný čas, sdílení,
grilovačka – areál kostela**

Dopravní informace: **POZOR**

Na ulici Frýdecká u evangelického kostela probíhá oprava mostu. Prosím, využijte vyznačené objízdné trasy. Ve směru od kostela na Oldřichovice je cesta v jednom směru průjezdná.

Pro parkování využijte prosím následující místa:

Parkoviště na Náměstí míru
Parkoviště u Staré fary
Parkovací místa na ulici Revoluční
(u sborového centra Hutník)
Parkoviště u ZUŠ Třinec
Parkoviště u Muzea Třineckých železáren
Parkoviště u přilehlých supermarketů

Přijďte s námi prožít den vděčnosti, sdílení a hledání Božího vedení pro život i službu.

Více na ed.sceav.cz

Těšíme se na vás!

Za organizační tým Třineckého seniorátu,
Jiří Chodura, senior

festival

26.
ROČNÍK
Orlová!
areál
u evangelického
kostela SCEAV

7.10.8.
2025

...jako
sam
sebe!

koncerty:

KVĚTY
COLD COLD NIGHTS
ALLTIDE

hosté:

Marek Orko Vácha
Jan Špilar
Petr Húšť
Prokop Remeš

program na:

www.facebook.com/samorlova

WWW.SAMORLOVA.CZ
WWW.INSTAGRAM.COM/SAM_ORLOVA

čajovna, bohoslužby, sport, program pro děti, modlitební karavan, workshopy

POŘADATEL

BENJAMÍN

PODPORA

Orlová

MINISTERSTVO
KULTURY

SLEZSKÁ CÍRKEV
EVANGELICKÁ A. V.

radice OKO

PARTNEŘI

Farní sbor SCEAV v Orlové
XTelevize
Klub otců pro rodinu KOPR

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

NOE

rádio 7

itvo